

Hållbarhetsbedömning för Lunds sjukhus, lokaliseringsalternativ Utökad Smörlyckan

2022-02-24

FN:s globala hållbarhetsmål

FN:s globala hållbarhetsmål antogs 2015 och har sedan dess blivit världens gemensamma definition på hållbarhet. De omfattar 17 målområden med 169 underliggande delmål. Målen omfattar de tre hållbarhetsaspekterna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Målen är samverkande och odelbara.

Swecos metod för hållbarhetsbedömningar utgår från delmålen under de 17 målområdena. Bedömningen görs av de delmål som är relevanta för sammanhanget.

Figur 1 Ikonerna för FN:s 17 globala hållbarhetsmål

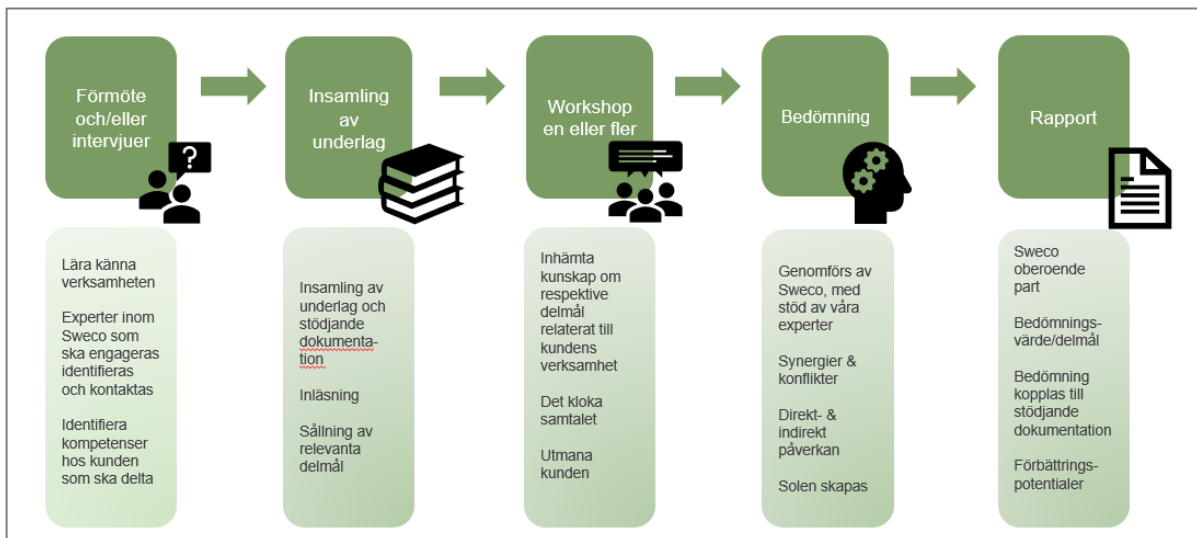
En hållbarhetsbedömning innehåller en miljömässig, en social och en ekonomisk hållbarhetsbedömning. I den miljömässiga hållbarhetsbedömningen riktas uppmärksamheten främst på naturmiljö, mark, vatten och klimatpåverkan genom energianvändning och transporter. Här återfinns företeelser såsom skyddade områden, spridningslänkar, gröna och blåa stråk, ekosystemtjänster och annat.

Den sociala hållbarhetsbedömningen handlar om fattigdom, hunger, hälsa, välbefinnande, utbildning, boende, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. Här finns också aspekter som kan kopplas till kulturmiljö, identitet, vardagsliv, tillit, trygghet och säkerhet.

Den ekonomiska hållbarhetsbedömningen utgår från en långsiktig resurshushållning. Hit kan räknas näringsliv och besöksnäring, innovationer och arbetstillfällen, service och areella näringar.

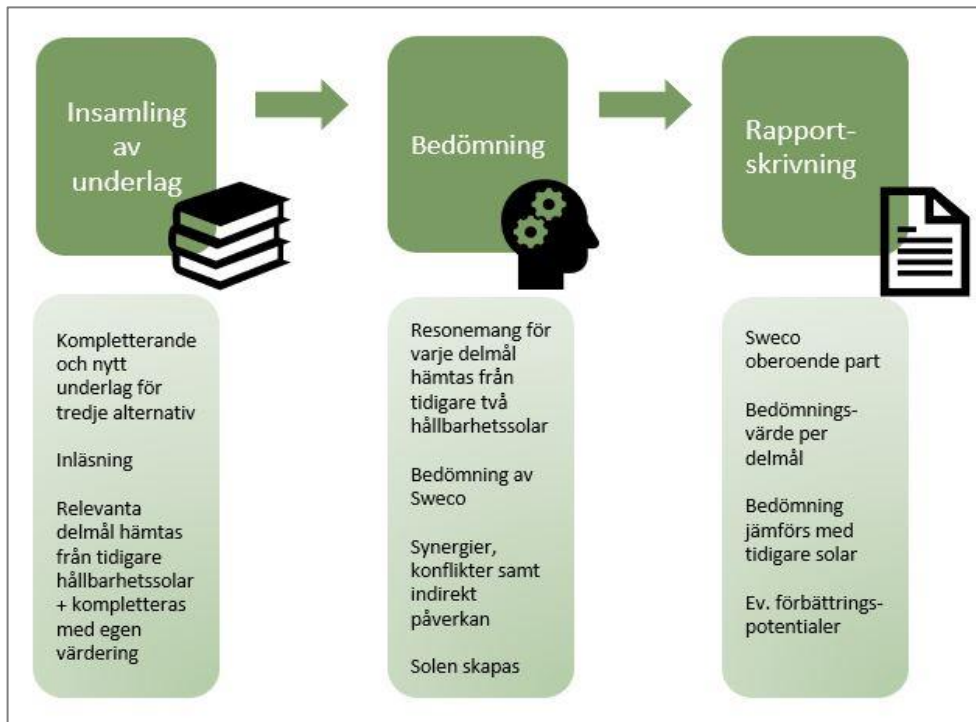
Beskrivning av Hållbarhetssoolen för lokaliseringalternativ Utökad smörlyckan

I Figur 1 visas processen för Swecos arbetsmetodik vid en hållbarhetsbedömning med stöd av verktyget Swecos Hållbarhetssool™, så som den normalt genomförs. Denna process följdes vid framtagning av Hållbarhetssoolarna för de två tidigare bedömda lokaliseringarna *Befintligt läge* och *Brunnshög*.

Figur 1. Processen för Swecos hållbarhetsbedömningar

Vid framtagning av Hållbarhetssoolen för lokalisering Utökad Smörlyckan – i rapporten benämnd endast som *Smörlyckan* – har processen av tidsskäl begränsats till tre reviderade steg. Den förenklade processen framgår av Figur 2.

Figur 2 Förenklad arbetsprocessen för hållbarhetsbedömning av lokaliseringsalternativ Utökad Smörlyckan

Hållbarhetsplanen för lokaliseringsalternativet Smörlyckan baseras på samma relevanta delmål inom de 17 globala hållbarhetsmålen som användes vid de två tidigare lokaliseringsalternativen *Befintligt läge* och *Brunnshög*. Då tillgänglig tid för aktuell hållbarhetsbedömning varit mycket begränsad, har steget med en gemensam workshop för att samla in synpunkter och resonemang, inte kunnat genomföras. Resonemang och argument från de två tidigare hållbarhetsbedömningarna har därför återanvänts och tillämpats på alternativ Smörlyckan. I korthet kan det sammanfattas som att argument som har gällt för *ett nybyggt sjukhus* på Brunnshög har bedömts gälla för *ett nybyggt sjukhus* på Smörlyckan. Argument som gäller för ett *centralt läge* såsom befintligt läge, har bedömts gälla även för ett *centralt läge* på Smörlyckan. Inga nya resonemang har lagts till för Smörlyckan. De argument och resonemang som kom fram vid workshoparna i juni 2021, har således utgjort grunden för denna hållbarhetsbedömning.

De bedömda värdena har diskuterats i Swecos interna arbetsgrupp och gäller specifikt för alternativet Smörlyckan. I det arbetet deltog Swecos konsulter Martin Wester (uppdragsledare), Christina Granér, Agnes Ericsson, David Edman och Caroline Nilsson.

Den stödjande dokumentation som togs fram under 2021 har gällt även för denna hållbarhetsbedömning.

Sammanställning av resultatet

Figur 3. Målområden och hållbarhetssol för alternativet nytt sjukhus Utökad Smörlyckan.

Denna hållbarhetssol visar resultatet av en hållbarhetsbedömning för ett tredje alternativ för lokalisering av Lunds sjukhus. Alternativet innebär en utbyggnad norr och nordost om befintligt sjukhusområde, med anspråkstagande av mark på Smörlyckan och vid Lunds tekniska högskola (Kemicentrum). Alternativet har i denna rapport främst benämnts Smörlyckan, trots att lokaliseringen innebär markanspråk även utanför Smörlyckan. Benämningen Utökad Smörlyckan förekommer också.

Målområde 1: Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär även brist på frihet, inflytande, hälsa, utbildning och säkerhet. Det brukar kallas för multidimensionell fattigdom. Idag lever 1,3 miljarder människor i multidimensionell fattigdom och av dessa är hälften under 18 år.

Brist på mat, sjukvård, säkerhet och rent vatten dödar tusentals människor varje dag, men det blir bättre och sedan 1990 har den extrema fattigdomen halverats. Mål 1 handlar om att avskaffa fattigdom i alla dess former och ge alla människor i världen chans till ett värdigt och tryggt liv.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

1.4 Säkerställa att alla män och kvinnor, i synnerhet de fattiga och de utsatta, har lika rätt till ekonomiska resurser, tillgång till grundläggande tjänster, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till arv, naturresurser, lämplig ny teknik och finansiella tjänster, inklusive mikrokrediter.

Resonemang: Kollektivtrafik är en grundläggande tjänst, som ska komma alla människor till del. Kollektivtrafiken är viktig för att anställda, patienter och besökare ska nå sjukhuset utan att vara beroende av bil. Alternativet innebär en lokalisering längre bort från dagens hållplats Universitetssjukhuset jämfört med befintligt läge. Lokaliseringen skapar dock en större närhet mellan det nya sjukhuset och busshållplatser på Magistratsvägen, med gångavstånd till Smörlyckan. Lokaliseringen innebär ett längre avstånd till dagens spårvägsdragning, och linjen kan därför behöva förändras. Bedömt värde baseras på att det finns både nackdelar och fördelar med lokaliseringen och att inget beslut finns om spårvägen.

Värde: 1

Konflikter och synergier

Synergi med delmål 3.8 Åstadkomma allmän hälso- och sjukvård för alla

Resonemang: Lokalisering Smörlyckan innebär att sjukhusets alla verksamheter samlas på ett ställe i ett relativt centralt läge i staden. Tillgängligheten till vården förbättras på det sättet.

Stödjande dokumentation

Rapporten Den socioekonomiska segregationen i Skåne

Målområde 2: Ingen hunger

Hunger är den främsta dödsorsaken i världen och idag lever ungefär 821 miljoner människor i världen i hunger. Brist på mat är en mänsklig katastrof som har långsiktiga effekter för människors hälsa och samhällets möjlighet till utveckling och tillväxt.

Ett delmål har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

2.3 Fördubbla jordbrukets produktivitet och inkomster för småskaliga livsmedelsproducenter

Resonemang: Lokaliseringen på Smörlyckan innebär att ingen jordbruksmark tas i anspråk, varken för sjukhus eller anslutande vägnät. Delmålet handlar om jordbrukets produktivitet, och genom en lokalisering inne i Lund, kan jordbruksmark runt om staden bevaras som just brukbar mark. Det är en stor fördel. Den verksamhet som finns på Smörlyckan kommer dock att behöva flytta. Lunds ridhus, som är ytkrävande, kommer troligtvis att flytta ut på jordbruksmark (norr om Norra Fäladen). Denna flytt är planerad oavsett sjukhusets lokalisering. Nya platser för Smörlyckans fotbolls- och tennisplaner samt Victoriastadion är inte bestämt, men kommer troligtvis att behöva ett någorlunda centralt läge för att behålla samma tillgänglighet.

Värde: 1

Stödande dokumentation

Åkermarksklassificering, Lunds kommunens miljöprogram Lunda-Eko och gällande översiktsplan

Målområde 3: God hälsa och välbefinnande

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer och mål 3 inkluderar alla dimensioner och människor i alla åldrar.

Under de senaste decennierna har stora framsteg gjorts för att förbättra människors hälsa globalt, till exempel så har barndödligheten minskat med 50 procent sedan 1990. Investeringar i hälsa genom förebyggande insatser och modern och effektiv vård för alla gynnar samhällets utveckling i stort och skapar förutsättningar för människors grundläggande rättigheter till välbefinnande.

Sex av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

3.2 Säkerställa att inga spädbarn eller barn under fem år dör av orsaker som hade kunnat förebyggas.

Resonemang: I en SWOT-analys som verksamhetschefer på SUS genomförde år 2020, bedömdes att vården av spädbarn och barn under fem år kan bli bättre med ett helt nytt sjukhus. Då kan en bättre närhet mellan barnsjukvård och vuxen-sjukvård skapas. Lokalisering Smörlyckan innebär att ett helt nytt sjukhus byggs.

Värde: 3

Stödjande dokumentation

Remissvar 2020-09-08: SWOT-analys genomförd av förvaltningsledningen för SUS

3.3 Utrota epidemierna av aids, tuberkulos, malaria och försummade tropiska sjukdomar samt bekämpa hepatit, vattenburna sjukdomar och andra smittsamma sjukdomar.

Resonemang: Vid nybyggnation ökar möjligheterna att göra rätt från början; det finns inte gamla strukturer som man tvingas att anpassa sig till, och de brister som finns i befintligt sjukhus gällande ventilation och separerade flöden, kan elimineras med ett nybyggt sjukhus. Vid nybyggnation kan sjukvården planeras efter de erfarenheter som sjukvården dragit under Coronapandemin. Utformningen, bland annat av entréer och korridorer, måste göras med stor eftertanke och följa de allmänna råden om att förebygga trängsel. Smittspridning sker även vid resorna till sjukhuset, på kollektivtrafiken.

Värde: 2

Konflikter och synergier

Konflikt med delmål 11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla

Resonemang: Samhället har en generell målsättning om att styra över transporter från bilresor till mer hållbar kollektivtrafik. Samtidigt är kollektivtrafiken en plats med risk för spridning av smittsamma sjukdomar.

Stödjande dokumentation

Remissvar 2020-09-08: SWOT-analys genomförd av förvaltningsledningen för SUS

3.4 Genom förebyggande insatser minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.

Resonemang: Lokalisering Smörlyckan innebär en möjlighet till samlokalisering med psykiatrin, vilket ökar möjligheterna till en bättre förebyggande vård. I ett nybyggt sjukhus kan goda flöden i vården skapas och förebyggande av dödsfall

kan bli lite bättre. Sjukhuset får en fortsatt central lokalisering i Lund vilket kan stärka benägenheten att ta sig till sjukhuset när man behöver det. På den negativa sidan finns att befintliga verksamheter på Smörlyckan (fotboll, tennis och ridning) liksom Victoriastadion måste flyttas och att de nya lokaliseringarna riskerar bli mindre centrala och eventuellt med sämre tillgänglighet. Möjligheten att delta i olika sportaktiviteter påverkar människors välbefinnande.

Värde: 0

3.6 Halvera antalet dödsfall och skador i trafikolyckor i världen.

Resonemang: Trafiksäkerheten kommer att påverkas negativt under den långa byggperioden. Påverkan sker på bland annat Getingevägen, Tornavägen och Norra Ringen med mycket trafik. Avstängningar, omledningar, byggplank och andra tillfälliga anordningar kan försvåra överblickbarheten och orienteringsbarheten.

I driftskedet bör trafiksäkerheten bli bättre eftersom ett nytt lokalt vägnät med modern standard har skapats.

Värde: -1

3.8 Åstadkomma allmän hälso- och sjukvård för alla, som även skyddar mot ekonomisk risk, tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård av god kvalitet liksom tillgång till säkra, effektiva och ekonomiskt överkomliga grundläggande läkemedel och vaccin av god kvalitet.

Resonemang: Lokalisering Smörlyckan omfattas av samma kravspecifikation som de tidigare studerade alternativen (befintligt läge och Brunnshög). Smörlyckan innebär att nytt sjukhus, med samlokalisering av vårdenheter som idag är utlokaliserade. Smörlyckan bedöms ha samma goda förutsättningar som Brunnshögsalternativet i och med att ett helt nytt sjukhus byggs, samt nära liknande goda tillgänglighet som befintligt läge.

Värde: 3

Konflikter och synergier

Konflikt med mål 13.0 Bekämpa klimatförändringarna

Resonemang: Nybyggnation av sjukhus innebär stor användning av betong och stål, vilket ger klimatpåverkande utsläpp och därmed står i konflikt med målområde 13 om att bekämpa klimatförändringarna

3.9 Väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark

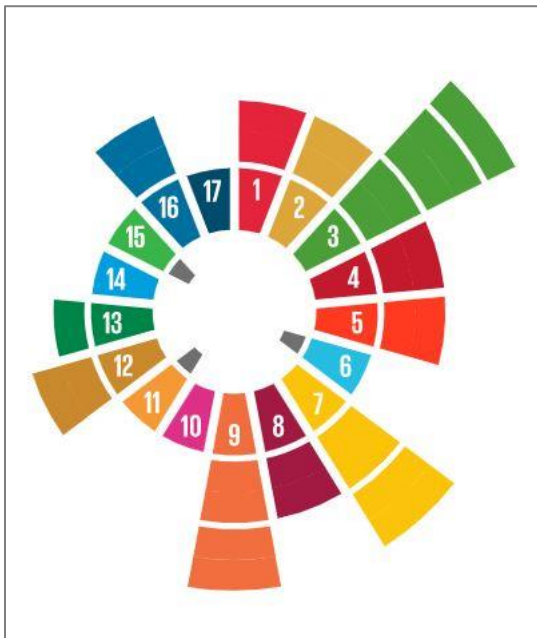
Resonemang: Vid nybyggnation på Smörlyckan kommer troligtvis kemikalier att behöva användas, som kan vara tveksamma. Dessa måste loggas och försiktighetsprincipen ska gälla.

Värde: -1

Manipulerad hållbarhetssol för målområde 3 God hälsa och välbefinnande

Verktyget Swecos Hållbarhetssol™ är programmerad så att negativa värden alltid slår igenom i visningen av solstrålarna. Det är viktigt att illustrera och uppmärksamma när en verksamhet går åt fel håll och motverkar måluppfyllnaden. Swecos Hållbarhetssol™ ska visa den samlade bilden och inte enbart positiva värden, därför är verktyget programmerat på det sättet.

Då det kan synas märkligt att ett nytt sjukhus skulle innebära negativa bidrag till målområdet *God hälsa och välbefinnande*, har dock en hållbarhetssol tagits fram vilken saknar de negativa värdena för de två delmålen 3.6 och 3.9. Den manipulerade hållbarhetssolen visar då en positiv solstråle med värde 2,5 för målområde 3 *God hälsa och välbefinnande*. Den manipulerade hållbarhetssolen syftar endast till att visa bedömningen för de delmål som mer direkt kopplar till sjukhusets verksamhet. Den samlade bilden av målområde 3 om hälsa och välbefinnande är dock negativ.

Figur 4. Manipulerad hållbarhetssol där de negativa värdena för två delmål inom målområde 3 tagits bort.

Målområde 4: God utbildning för alla

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet. Trots det beräknas fortfarande 774 miljoner människor i världen inte kunna skriva och läsa, varav två tredjedelar är kvinnor. Forskning visar att inkluderande utbildning av god kvalitet för alla är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämställdhet i varje samhälle.

Utbildningssystem världen över måste möta människors behov under hela livet – från förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning, samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Utbildning är nyckeln till välstånd.

Två av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

4.3 Säkerställ alla kvinnor och män lika tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning, inklusive högskoleutbildning, av god kvalitet till en överkomlig kostnad.

Resonemang: Idag finns ett nära samarbete mellan universitetet och sjukhuset, med kopplingar till BMC, MedFak och LTH. Forum Medicum byggs för närvarande relativt nära Smörlyckan. Alternativt bedöms ge goda förutsättningar för fortsatt samarbete kring god högre utbildning.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Anteckningar och presentationer från workshop om forskning och utbildning

4.5 Avskaffa skillnaderna mellan könen inom utbildningsområdet och säkerställa lika tillgång till utbildning och yrkesutbildning på alla nivåer för utsatta personer, inklusive personer med funktionsnedsättning, ursprungsfolk och barn som lever under utsatta förhållanden.

Resonemang: Region Skåne har ett likabehandlingsprogram. Det centrala läget som Smörlyckan utgör kan underlätta för studenter som inte har bil eller med funktionsvariationer att delta i utbildningen, men det bedöms som underordnat andra aktiviteter. Här finns förbättringspotentialer.

Värde: 0

Stödande dokumentation

Region Skånes policy 2018-09-06 om lika rättigheter och möjligheter

Målområde 5: Jämställdhet

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Alla former av våld, diskriminering och skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor drabbar såväl individen som hela samhället. Det har bevisats om och om igen att politisk, ekonomisk och

social jämlikhet mellan kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling.

Att leva ett liv fritt från våld och diskriminering är en grundläggande mänsklig rättighet och helt avgörande för att människor och samhällen ska utveckla sin fulla potential.

Fyra av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.

Resonemang: Kvinnors synpunkter på lokaliseringen inhämtas på samma sätt som mäns synpunkter - via fackliga organisationer och via sjukhusets olika förvaltningar. Delmålet är relevant, men Regionfastigheter har inte visat att några extra åtgärder kommer att göras för att bidra till delmålet.

Värde: 0

Stödjande dokumentation

Region Skånes policy 2018-09-06 om lika rättigheter och möjligheter

5.2 Avskaffa alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.

Resonemang: Våld mot kvinnor i det offentliga rummet kan minska genom befolkade och belysta platser, och genom möjlighet till alternativa vägar och alternativa färdmedel. Lokalisering på Smörlyckan erbjuder möjlighet till alternativa vägar. Strukturen inom det framtida sjukhusområdet är inte klart. Ett centralt grönområde skisseras. Det är viktigt att detta område blir tryggt och befolkat. Sjukhusområdet kan även vara relativt folktomt under nattetid.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Lunds cykelkarta, Skånetrafikens linjenätskarta, Lunds befintliga gatustruktur

5.4 Erkänna och värdesätta obetalt omsorgs- och hushållsarbete genom att tillhandahålla offentliga tjänster, infrastruktur och socialt skydd samt genom att främja delat ansvar inom hushållet och familjen, i enlighet med vad som är nationellt lämpligt.

Resonemang: Fungerande kollektivtrafik ökar kvinnors möjlighet att jobba heltid, vilket skapar förutsättningar för ett mer jämlikt delande av det obetalda omsorgs- och hushållsarbetet i hemmet. Denna aspekt är särskilt viktig för familjer som inte kan eller vill ha två bilar. Lokalisering Smörlyckan bedöms ha en relativt god kollektivtrafikförsörjning lokalt och regionalt men innebär längre gångavstånd till Lund C och till en spårvagnshållplats jämfört med befintligt läge.

Värde: 1

Stödande dokumentation

Intervju med Skånetrafiken, Swecos tillgänglighetsanalys

5.5 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.

Resonemang: Beslut fattas av regionfullmäktige och regionstyrelsen och blir inte alternativskiljande. I regionfullmäktige har alla partier en jämn könsfördelning i intervallet 50+-60 procent, förutom Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna där männen är i majoritet. I regionstyrelsen finns en jämn könsfördelning. Siffror från 2018.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Information om könsfördelningen i Region Skånes beslutande församlingar från Region Skånes webbplats

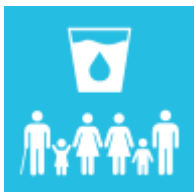

Målområde 6: Rent vatten och sanitet för alla

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling. Vatten är också en förutsättning för världens livsmedelsproduktion och energiproduktion. Brist på vatten kan därför bli orsak till konflikt, både inom och mellan länder. Vattentillgångar kan också fungera som enande kraft som stärker samarbete och skapar lösningar för fred.

En av tre personer världen över lever idag utan tillgång till grundläggande sanitet, vilket orsakar sjukdom och skapar en ohälsosam miljö som särskilt drabbar människor som lever i fattigdom. I synnerhet drabbas kvinnor och flickor som ofta ansvarar för familjens vattenförsörjning, vilket leder till förlorade inkomstmöjligheter och missade skoldagar. Tillgång till rent vatten och sanitet för alla är grundläggande för människors hälsa och utveckling.

Fem av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

6.1 Uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.

Resonemang: MSB:s nya riktlinjer om robusthet innebär att sjukhuset ska ha en buffert och klara av ett avbrott i dricksvattenförsörjningen. Kravet kommer att efterlevas vid nybyggnation. Att skapa cirkulära system bedöms vara lättare vid nybyggnation. I sjukhus kan dock cirkulära system för dricksvatten vara tveksamt.

Värde: 1

Stödande dokumentation

MSB:s hemsida och publikationer om dricksvattenförsörjning

6.2 Säkerställa att alla har tillgång till fullgod och rättvis sanitet och hygien och att ingen behöver utträta sina behov utomhus.

Resonemang: Då det finns problem med de gamla interna ledningarna på befintligt sjukhus, innebär en nybyggnation en möjlighet till förbättring. En utredning av VA-kapaciteten för lokalisering på Smörlyckan bör göras. Det kan vara en nackdel med cirkulära system i sjukhusmiljö på grund av resistenta bakterier. Renas bättre vid ett reningsverk än vid källan.

Värde: 0

6.3 Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.

Resonemang: Smörlyckan ligger inom kommunens verksamhetsområde för dagvatten och spillvatten, och enligt uppgift från Lunds kommun vid workshoparna 2021, finns det möjligheter att uppgradera hela systemet. Nybyggnad på Smörlyckan innebär att ytterligare mark blir hårdgjord. Det bedöms som möjligt, trots begränsad yta, att skapa fördröjningssystem inom området, exempelvis inom planerad parkyta.

Värde: 1

6.4 Väsentligt effektivisera vattenanvändningen samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska antalet människor som lider av vattenbrist.

Resonemang: Vid nybyggnation är det lättare att bygga in moderna och effektiva system (tre rör ut, energispolande kranar och toaletter genomgående). Här finns en förbättringspotential. Regionfastigheter har ännu inte visat sin ambitionsnivå

inom delmålet.

Värde: 1

6.6 Skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.

Resonemang: Vid ny bebyggelse där det idag är fotbollsplaner och hästhagar går funktioner med infiltration och återbildning av grundvatten förlorad. Förbättringspotential finns genom att använda fördröjningsmagasin.

Värde: -1

Målområde 7: Hållbar energi för alla

Tillgång till hållbar, tillförlitlig och förnybar energi och rena bränslen är en förutsättning för att kunna möta flera av de utmaningar världen står inför idag som fattigdom, klimatförändringar och en inkluderande tillväxt. En stor del av jordens befolkning har inte tillgång till el, samtidigt som efterfrågan på energi globalt väntas öka med 37 procent till år 2040.

En stor andel av våra utsläpp av växthusgaser kommer från sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi. Förnybara energilösningar blir billigare, mer tillförlitliga och effektivare varje dag. Genom att ändra hur vi producerar och konsumerar energi kan vi säkerställa tillgång till el och energitjänster för alla utan att vi skadar vår planet.

Samtliga tre delmål har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

7.1 Säkerställa allmän tillgång till ekonomiskt överkomliga, tillförlitliga och moderna energitjänster.

Resonemang: Alternativet bidrar till målet. Överskottsvärme från Brunnshögsområdet bör troligen kunna användas på Smörlyckan till värmedriven kyla. Vid nybyggnation på Smörlyckan måste sjukvården ha samma effekt på två ställen under en period.

Värde: 2

7.2 Väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

Resonemang: Lättare att använda förnybar, flödande energi vid nybyggnation, eftersom planering för solceller kan göras redan då sjukhuset ritas och planeras. Exempelvis blir det lättare att planera takens lutningar och lägen, och solceller kan integreras genom att ersätta byggmaterial. Lokala vindkraftverk är troligtvis inte möjliga i ett så pass centralt läge på grund av buller och säkerhetsavstånd.

Sammantaget finns utvecklingspotential.

Värde: 2

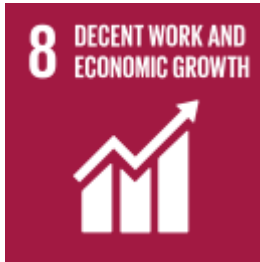
7.3 Fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

Resonemang: Vid nybyggnation blir det energieffektivare än vid ombyggnation; renovering blir aldrig lika bra som nybyggnation. Vid nybyggnation kan en 60 procentig reduktion uppnås jämfört med befintlig energianvändning.

Transportarbetet till och från sjukhuset bedöms kunna bli energieffektivt genom närheten till buss- och spårvagnshållplatser och ett centralt läge med kopplingar till stadens gång- och cykelvägnät. Trots att lokaliseringen har förbättringspotentialer har bedömningen

blivit en trea; detta för kombinationen av goda möjligheter med en energieffektiv nybyggnation och ett energieffektivt transportarbete.

Värde: 3

Målområde 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Idag befinner sig mer än hälften av världens arbetstagare i osäkra anställningar, ofta med dålig lön och begränsad tillgång till både utbildning och socialförsäkringar. Under de kommande 20 åren väntas dessutom den globala arbetskraften öka med 800 miljoner människor vilket kräver stora

ansträngningar för att skapa nya jobb som också är hållbara för människa och miljö.

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela planeten. Vi måste skydda arbetstagarnas rättigheter och stoppa modernt slaveri, människohandel och barnarbete. Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för alla gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Tre av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

8.2 Uppnå högre ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk uppgradering och innovation.

Resonemang: Nuvarande sjukhuslokaler i centrum är slitna och det kan därför bli ett lyft med ett nybygge på Smörlyckan, som kan generera samverkan, idéer och kreativitet. I utredningen om samhällseffekter av sjukhusets lokalisering har flera intervjuade aktörer poängterat betydelsen av Life Science-kluster, men ingen

intervjuad aktör tycker att lokaliseringen är en särskilt viktig fråga. Avståndet har begränsad betydelse. Det viktiga är hur verksamheten på platsen utvecklas och att innovation sätts i fokus redan från början. Med en lokalisering på Smörlyckan blir avstånden mellan sjukhus, universitet och Life Science-företagen ungefär som dagens avstånd.

Värde: 2

Stödjande dokumentation

Workshopar om samverkan med näringsliv samt om forskning och utbildning, intervjuer med aktörer

8.3 Främja utvecklingsinriktad politik som stödjer produktiv verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt uppmuntra att mikroföretag liksom små och medelstora företag växer.

Resonemang: På en övergripande operativ nivå finns ett samverkansavtal (ALF). För den internationella samverkan saknar platsen betydelse: local bus - global

pipes. De täta sambanden med medicinska fakulteten ska bevaras, och en lokalisering på Smörlyckan bedöms ligga i linje med den ambitionen.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Anteckningar från workshop om samverkan med näringsliv och intervjuer med aktörer.

8.4 Förbättra den globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen samt sträva efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring.

Resonemang: Resurseffektiviteten kan öka genom att bland annat välja material utifrån klimataspekter och att bygga in cirkulära system och återbruk. Det är möjligt att redan från början väga in nedmontering och återanvändning av delar i

sjukhuset. Regionstyrelsen har tagit ett politiskt beslut om mer återbruk i verksamheten, ska till regionfullmäktige i september 2021. Regionfastigheter ska utreda hur man kan jobba mer med återbruk vid byggnationer.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Region Skånes miljöprogram med mål om återbruk i nya ombyggnader, Lunds plan för klimatneutralt byggande, med lokala mål för att bli klimatneutrala till 2030 som kopplar till miljöprogrammet Lunda-Eko (under framtagande)

Målområde 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

En fungerande och stabil infrastruktur är grunden för alla framgångsrika samhällen. För att möta framtida utmaningar som vi människor och vår planet står inför, måste våra industrier och infrastrukturer göras mer inkluderande och hållbara.

Innovation och teknologiska framsteg är nyckeln till att finna hållbara lösningar för såväl ekonomiska som miljömässiga utmaningar. Det bidrar dessutom till att skapa nya marknader och arbetstillfällen

som kan bidra till en effektiv och jämlik resursanvändning. Att investera i hållbara industrier, forskning, miljövänlig teknik och innovation är alla viktiga sätt att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling.

Tre av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

Resonemang: En lokalisering på Smörlyckan innebär troligtvis en påverkan på dagens linjedragning för spårvägen förbi sjukhuset och att dragningen måste justeras, för att behålla samma goda tillgänglighet som i dagsläget. Även Getingevägen och anslutande gator måste läggas om. Det bedöms finnas goda möjligheter att ha genomgående cykelbanor inom sjukhusområdet. Lokaliseringen påverkar vilka regionbusslinjer som får en hållplats nära sjukhuset; vissa försvinner och andra tillkommer jämfört med dagens sjukhus. Lokalisering på Smörlyckan har sammantaget goda förutsättningar för människor att ta sig till sjukhuset med alla trafikslag.

Värde: 2

Stödjande dokumentation

Swecos tillgänglighetsanalys, LundaMaTs

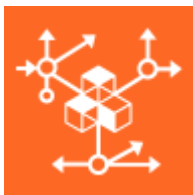
9.4 Rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.

Resonemang: En lokalisering på Smörlyckan bedöms ha goda förutsättningar för att bli ett tillgängligt sjukhus. En förändring av spårvägens linjedragning är trolig för att bibehålla den goda tillgängligheten som dagens sjukhus har. Avståndet till Lund C blir dock längre jämfört med dagens läge.

Värde: 2

Stödjande dokumentation

Swecos Tillgänglighetsanalys, intervju med Skånetrafiken

9.5 Förbättra den vetenskapliga forskningen och industrisektorernas tekniska kapacitet i alla länder genom att uppmuntra innovation och väsentligt öka det antal personer som arbetar med forskning och utveckling.

Resonemang: Det är viktigt att öka den vetenskapliga forskningen och bidra till delmålet sker genom närheten till Lunds universitet och tekniska högskolan, vilket i

stort sett behålls med en lokalisering på Smörlyckan. De intervjuer som gjorts inom ramen för utredningen visade att många aktörer ser fram emot ett modernt sjukhus, för att attrahera företag och människor som arbetar inom Life Science. Detta önskemål tillgodoses med en nybyggnation på Smörlyckan. Intervjuerna visade att lokaliseringen har en underordnad betydelse, och att det är viktigare att skapa en attraktiv campusmiljö som attraherar studenter och världsledande forskning och som kan erbjuda en god fysisk arbetsmiljö.

Värde: 2

Stödjande dokumentation

Anteckningar och presentationer från workshoppar om forskning samt om samverkan med näringsliv, intervjuer med aktörer

Målområde 10: Minskad ojämlikhet

Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande i samhället. Globala målens ledord är Leave No One Behind och mål 10 belyser vikten av att verka för ett samhälle där ingen lämnas utanför i utvecklingen.

Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter oberoende av kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder och annan ställning. Även om många länder har haft en positiv ekonomisk utveckling med minskad fattigdom under de senaste decennierna, så har klyftorna ökat både inom och mellan länder. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

10.3 Säkerställa lika möjligheter och minska förekomsten av ojämlika utfall, avskaffa diskriminerande lagstiftning, politik och praxis och främja lagstiftning, politik och åtgärder av lämpligt slag.

Resonemang: Risken för ojämlika utfall kopplas till boendekostnaderna i Lund, som är relativt höga både i centrala Lund och i Brunnsög. Det innebär att socioekonomiskt svagare människor inte har samma möjligheter att bosätta sig nära Lunds sjukhus, och därmed tvingas till längre resor för att nå sjukhuset för besök eller arbetspendling. Delmålet är relevant. Lokaliseringen på Smörlyckan bedöms likvärdig med de tidigare utredda alternativen befintligt läge och Brunnsög. God tillgänglighet minskar risken för ojämlika utfall då beroendet av bil minskar.

Värde: 0

Stödjande dokumentation

Den socioekonomiska segregationen i Skåne (Ramböll 2021), Region Skånes policy 2018-09-06 om lika rättigheter och möjligheter

Målområde 11: Hållbara städer och samhällen

Över hälften av världens befolkning bor i urbana områden, och andelen väntas stiga till 70 procent år 2050. Växande städer kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan också bidra till ökade sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem. Den snabba och stora inflyttningen till städer ställer nya krav som behöver bemötas på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt.

Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering som i sin tur kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer. Inkluderande och innovativ stadsplanering behövs för att göra städerna säkra och hållbara för framtiden.

Sex av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

11.1 Säkerställa tillgång för alla till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder och grundläggande tjänster samt rusta upp slumområden.

Resonemang: Lokaliseringen på Smörlyckan innebär en god försörjning med kollektivtrafik och vårdverksamhet, vilket i båda fallen kopplar till delmålets formulering om grundläggande tjänster. Att bygga nytt på Smörlyckan innebär att området utvecklas för vård, forskning och utbildning. Idag används området för sport och rekreation, d.v.s. inga bostäder försvinner. Rent teoretiskt kan befintligt sjukhus rivas och marken användas för bostäder, men dessa skulle högst sannolikt inte bli ekonomiskt överkomliga för alla (nybyggnation, centralt läge).

Värde: 0

11.2 Tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla. Förbättra trafiksäkerheten, särskilt genom att bygga ut kollektivtrafiken, med särskild uppmärksamhet på behoven hos utsatta människor.

Resonemang: Lokalisering på Smörlyckan får en god kollektivtrafikförsörjning och omges av ett relativt finmaskigt gatunät som ger bra förutsättningar för gång och cykel. Tillgängligheten med stads- och regionsbussar förändras då vissa bussar får sämre tillgänglighet medan andra busslinjer tillkommer. Även spårvägens dragning kan komma att justeras

för att inte förlora dagens goda tillgänglighet. Trafiksäkerheten och tillgängligheten till kollektivtrafiken kan försämrans under en lång byggperiod framför allt beträffande Norra ringen och Getingevägen.

Värde: 2

Konflikter och synergier

Synergi med mål 9.1 och 9.4 Bygg ut respektive rusta upp infrastrukturen och gör den hållbara

Resonemang: Delmålet har synergier med mål 9.1 och 9.4 om att bygga ut respektive rusta upp kollektivtrafiken. Om spårvägslinjen justeras och en översyn av busslinjerna genomförs, kan den goda tillgängligheten som befintligt sjukhus har, även uppnås på Smörlyckan.

Stödande dokumentation

Swecos tillgänglighetsanalys, intervju med Skånetrafiken, LundaMaTs

11.3 Verka för en inkluderande och hållbar urbanisering samt förbättra kapaciteten för deltagandebaserad, integrerad och hållbar planering och förvaltning av bosättningar i alla länder.

Resonemang: Att förtäta inåt innebär en mer hållbar urbanisering än att växa utåt. Sjukhuset bedriver en samhällsviktig verksamhet. Begreppets status hanteras av MSB. Då lokaliseringen på Smörlyckan innebär en nybyggnation av nytt sjukhus, påverkas inte tillgängligheten och trafiksäkerheten vid befintligt sjukhus under byggperioden. Ingen jordbruksmark tas i anspråk för sjukhusbyggnation.

Värde: 2

Konflikter och synergier

Synergi med delmål 2.3 om att öka jordbrukets produktivitet

Resonemang: Eftersom ingen jordbruksmark tas i anspråk vid en lokalisering på Smörlyckan, finns en positiv synergi med delmål 2.3 om att öka jordbrukets produktivitet.

11.4 Stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv.

Resonemang: Lokalisering på Smörlyckan påverkar Lunds stads kulturarv. Getingevägen är en av stadens historiskt viktiga infartsgator och den har som sådan varit strukturskapande för staden. Sjukhusbyggnationen förändrar Getingevägens dragning så att den historiska sträckningen bryts. Lokaliseringen påverkar inte befintligt sjukhus med anrika Seminariet eller Blocket. Lund är uppbyggt kring en treenighet med universitetet, domkyrkan och sjukhuset. Denna treenighet kommer i stort sett att bestå eftersom sjukhuset blir kvar inne i staden. Bedömt värde (noll) baseras på att det finns både positiva och negativa aspekter. Delmålet är relevant men Regionfastigheter har inte visat några åtgärder som kan vidtas för att stärka delmålet.

Värde: 0

Stödande dokumentation

Lunds kommuns översiktsplan samt kulturmiljöprogram

11.6 Minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt luftkvalitet samt hantering av kommunalt och annat avfall.

Resonemang: Sjukhuset är personal- och besöksintensivt, och genererar därför trafik till den centrala staden. Trots att bilflottan förändrats bort från fossila bränslen, så finns problem med bland annat partikelutsläpp från däcken, trängsel och konkurrens om marken, buller och avfall från biltrafiken kvar. Det bedömda minusvärdet baseras på att det genereras avfall och avgaser under en lång byggnadsperiod.

Värde: -1

Stödande dokumentation

Swecos tillgänglighetsanalys

11.7 Universell tillgång till säkra, inkluderande och tillgängliga grönområden och offentliga platser, i synnerhet för kvinnor och barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

Resonemang: Lokaliseringen innebär att Smörlyckans fotbolls- och tennisplaner försvinner liksom delar av områdets natur. Även Lunds ridhus med dess rasthagar och paddockar försvinner (ridhuset ska flytta oavsett sjukhusets lokalisering.) Victoriastadion, en offentlig sporthall, måste flytta och dess framtida lokalisering är ännu oklar. Nära Smörlyckan finns Norra kyrkogården, som erbjuder gångstråk och som inte påverkas. Sammantaget bedöms tillgången till grönområden och offentliga platser minska. Påverkan blir stor under byggperioden.

Värde: -1

Stödande dokumentation

Grönprogram för Lunds kommun, antaget 2020-01-30

Målområde 12: Hållbar konsumtion och produktion

Vår planet har försett oss med ett överflöd av naturresurser, men vi människor har inte nyttjat det på ett ansvarsfullt sätt och konsumerar nu långt bortom vad vår planet klarar av. Visste du exempelvis att 1/3 av den mat som produceras slängs? Att uppnå hållbar utveckling kräver att vi

minskar vårt ekologiska fotavtryck genom att ändra hur vi producerar och konsumerar varor och resurser.

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljö fördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar såsom ökad konkurrenskraft, tillväxt på såväl den lokala som globala marknaden, ökad sysselsättning, förbättrad hälsa och minskad fattigdom. Omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor är en nödvändighet för att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Tre av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

12.2 Hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.

Resonemang: Det går åt mycket naturresurser vid nybyggnation. Om Regionfastigheter bygger ett nytt sjukhus enligt certifieringen Miljöbyggnad Silver, dokumenteras materialanvändningen i byggnaderna så att Regionfastigheter vet var allting finns i byggnaderna. Detta bedöms underlätta en hållbar förvaltning (exempelvis vid demontering och ombyggnation). Certifieringen ger även kontroll på materialflödena. Regionfastigheter har i den tidigare utredningen bedömt att ett nybyggt sjukhus (då Brunnsnögsalternativet) kan ge en något mer effektiv drift än ett ombyggt befintligt sjukhus. Den bedömningen bör gälla även för lokalisering Smörlyckan. Det bedömda värdet begränsas av att det saknas redovisade åtgärder för hur användandet av naturresurser ska begränsas, genom bland annat återbruk. Kan stora träd och andra växter på Smörlyckan omplanteras på annan plats?

Värde: 1

12.4 Miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön.

Resonemang: Region Skåne arbetar aktivt med kemikaliehanteringen och för loggbok över vilka kemikalier som används och var. Det finns tydliga riktlinjer att undvika kemikalier som är upptagna på utfasningslistan. Stora mängder avfall genereras både vid byggnationen och vid ett sjukhus i drift. Sopsorteringen bedöms underlättas vid ett nybyggt sjukhus, där man kan bygga in fler sorteringar.

Värde: 2

12.5 Väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Resonemang: Det finns en potential att minska avfallsgenereringen. Det kan behövas andra arbetssätt och nya tankesätt för att minska avfallet i vården. Ett exempel är att ge patienter läkemedel i tablettform i stället för med sprutor, vilket minskar avfallet. Regionfastigheters utredning behöver tydligare visa hur avfallsmängderna kan minimeras genom konkreta förslag för byggskede och driftskede.

Värde: 1

Målområde 13: Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är ett verkligt och obestridligt hot mot hela vår civilisation. Utsläppen av växthusgaser fortsätter att stiga och som följd riskerar vi att nå en genomsnittlig global uppvärmning som överstiger två grader, vilket skulle få allvarliga konsekvenser för ekosystem, havsförurning, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa och ökad risk för naturkatastrofer.

Effekterna är redan nu synliga och kommer att bli katastrofala såvida vi inte agerar nu. Genom utbildning, innovation och efterlevnad av våra klimatförpliktelser kan vi göra nödvändiga förändringar för att skydda planeten. Dessa förändringar ger också stora möjligheter att modernisera vår infrastruktur som kommer att skapa nya arbetstillfällen och främja välbefinnande över hela världen.

Två av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer i alla länder.

Resonemang: Skyfall kan bli besvärligt att hantera vid en lokalisering på Smörlyckan eftersom stora delar av omgivningen är bebyggd och hårdgjord samt att nybyggnationen innebär att ytterligare ytor hårdgörs. Ytterligare en aspekt är kylbehovet i ett förändrat och varmare klimat, där risken för värmeböljor ökar. Även här måste åtgärder vidtas vid en nybyggnation. Bedömt värde baseras på att det finns en medvetenhet om problemen. Värde är inte högre eftersom inga konkreta åtgärder ännu visats.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Risikanalys om 100-årsregn (WSP 2014), Region Skånes rapport om klimatanpassning

13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå.

Resonemang: Regionfullmäktige har fattat beslut om en övergång till mer klimatsmart betong och att nya byggnader ska klimatcertifieras. Regionfullmäktiges beslut är ett steg i rätt riktning, men ännu har inga konkreta planer eller åtgärder visats, därav det låga bedömda värdet. Utvecklingspotential finns, exempelvis genom att återanvända och återbruka material i det nya sjukhuset för att minska belastningen på klimatet i byggskedet.

Värde: 0

Målområde 14: Hav och marina resurser

Världens hav – deras temperatur, kemi, strömmar och liv – driver globala system som gör jorden beboelig för mänskligheten. Haven täcker 70 procent av vår planet och över tre miljarder människor är beroende av den marina och kustnära biologiska mångfalden för sin försörjning. Hur vi hanterar våra hav är avgörande för mänskligheten som helhet och för att balansera effekterna av klimatförändringarna.

Överfiske, försurning, gifter och föroreningar är några av de problem som drabbar våra hav idag. Visste du till exempel att åtta miljoner ton plast hamnar i haven varje år? Fortsätter det i denna takt kommer haven att bestå av mer plast än fisk år 2050. Vi måste skydda våra hav och säkerställa hållbar användning av havsbaserade resurser och ekosystem. Vi har alltid behövt haven. Nu behöver haven oss.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

14.1 Förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

Resonemang: Landbaserad verksamhet som tillför näringsämnen till haven är bland annat biltrafik, som ger försurande och övergödande utsläpp. Smörlyckan har en fördel av god kollektivtrafik. Samtidigt motverkas målet av en lång byggperiod som genererar föroreningar som kan påverka havet. Bedömning har gjorts att målet är relevant men ingen tydlig riktning framgår.

Målet har en indirekt/fördröjd effekt

Resonemang: En indirekt påverkan och fördröjd effekt sker genom bilavgaser som ombildas och bidrar till så kallat surt regn över haven.

Värde: 0

Målområde 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. Att tillgodose mänsklighetens behov av livsmedel, energi, vatten, mineraler och råmaterial utan att skada den biologiska mångfalden och säkerställa hållbart nyttjande ekosystemtjänster är en avgörande utmaning för vår överlevnad.

Ekosystem på land såsom skogar, våtmarker, torrmarker och berg utgör livsmiljöer för miljontals arter samtidigt som de renar luft och vatten. Markförstöring och avskogning leder till ökade halter av växthusgaser och hotar såväl klimatet som djurarters överlevnad. Visste du exempelvis att populationerna av vilda ryggradsdjur har minskat med 60 procent på 44 år? Vi är alla en del av jordens ekosystem och spelar alla en viktig roll för att bevara livsmiljöer som säkerställer överlevnad av växt- och djurarter på land.

Fyra av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

15.1 Bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden.

Resonemang: Smörlyckans gröna ytor tas i anspråk och värdefulla träd måste fällas. Till viss del kan detta kompenseras av gröna tak på byggnader. Om gröna tak anläggs alltför högt upp, kommer inte insekter och fåglar att nyttja dem eftersom de inte flyger hur högt som helst. Byggd natur kan aldrig få samma biologiska värden som naturlig natur.

Värde: -1

Stödande dokumentation

Expertintervju Sweco, Grönprogram för Lunds kommun antaget 2020-01-30

15.3 Bekämpa ökenspridning, återställa förstörd mark och jord, inklusive mark som drabbats av ökenspridning, torka och översvämningar, samt sträva efter att uppnå en värld utan nettoförstöring av mark.

Resonemang: Lokaliseringen av sjukhuset på Smörlyckan innebär en ökad nettoförstöring av mark genom att området bebyggs och hårdgörs.

Värde: -1

15.5 Vidta omedelbara och betydande åtgärder för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och skydda och förebygga utrotning av hotade arter.

Resonemang: En översiktlig naturvärdesinventering för Lunds grönprogram gjordes 2017. Den visar inga *höga* biologiska värden vid Smörlyckan. Gräsytor och fullvuxna träd kommer att tas bort. Särskilt träden har biologiska värden.

Värde: 0

Stödande dokumentation

Översiktlig naturvärdesinventering till Grönprogrammet för Lunds kommun

15.9 Integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, strategier för fattigdomsminskning samt räkenskaper.

Resonemang: Bedöms som ett processmål och ett arbetssätt, som kan tillämpas oavsett lokalisering. Ekosystemtjänster ser olika ut på olika platser. Det handlar om att uppmärksamma dessa, att arbeta med stödande verktyg som ESTER och inventeringar samt att värdera dessa integrerat i beslutsprocessen. Här finns möjligheter att utveckla metoder och förbättringspotentialer.

Värde: 1

Stödande dokumentation

Expertintervju Sweco

Målområde 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Fredliga samhällen och frihet från våld utgör både ett mål och ett medel för hållbar utveckling. Inkluderande, ansvarsfulla och rättvisa institutioner är grunden för en god samhällsstyrning fri från konflikter, korruption och våld. Alla människor är lika inför lagen och ska ha lika tillgång till rättvisa och möjligheter att utöva inflytande och ansvarsutkrävande över beslutsfattande.

Inga varaktiga framsteg kan nås i en kontext präglad av konflikt och våld. Våld innebär inte bara mänskligt lidande, det raserar också grunden för samhällets ekonomiska, miljömässiga och sociala utveckling. De länder som är drabbade av krig och utdragna konflikter är de länder som har svårast att lyfta sin befolkning ur fattigdom. Att stärka rättsstatsprincipen och främja mänskliga rättigheter är nyckeln till fredliga, inkluderande och hållbara samhällen.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Resonemang: En viktig fråga att säkerställa lyhördhet mot alla grupper av anställda. Deras synpunkter inhämtas via fackliga organisationer, det vill säga följer lagkrav. Tidigare genomförda workshoppar angående andra lokaliseringalternativ gav ingen information om hur Regionfastigheter vill genomföra kommande samrådsprocess och i vilken utsträckning ett deltagandebaserat beslutsfattande skulle kunna genomföras. Därför har bedömningen givits ett lågt värde. Det finns en stor utvecklingspotential genom att inhämta mer synpunkter inför beslutsprocess, att genomföra workshoppar, dialogprocesser, informationsmöten för allmänhet och anställda.

Värde: 1

Målområde 17: Genomförande och globalt partnerskap

Världen är idag mer sammankopplad än någonsin tidigare och Globala målen kan bara förverkligas genom globalt partnerskap och samarbete. Genomförandet av målen kräver global solidaritet, kapacitetsutveckling och mobilisering av ekonomiska resurser för att säkerställa att inget land eller någon grupp lämnas utanför i utvecklingen.

Internationella investeringar och samordnad politik behövs för att säkerställa nyskapande teknisk utveckling, rättvis handel, tillförlitlig uppföljning och stöd vid humanitära kriser. Utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är samtliga viktiga komponenter för att målen ska nås, i synnerhet för att tillgodose behoven hos de fattigaste och mest sårbara länderna. Mål 17 utgör en verktygslåda för hur Globala målen ska kunna bli verklighet.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

17.14 Föra en mer samstämmig politik för hållbar utveckling.

Resonemang: Målet tolkas som att Regionfastigheters beslut ska överensstämma med Sveriges nationella mål för hållbar utveckling, bland annat generationsmålet, liksom andra mål såsom miljökvalitetsmålen, jämställdhetspolitiska mål, transportpolitiska mål och andra mål av betydelse för hållbar utveckling. Värdet har satts till 0 då beslut ännu inte fattats. Här finns således stor potential genom att utveckla beslutsgrunderna med hållbarhet inom alla aspekter och genom att avvägningar och prioriteringar beskrivs utförligt i kommande beslut.

Värde: 0

Stödande dokumentation

Expertintervju Sweco